

La (inter)relació entre la funció comunicativa dels neologismes i el procés de formació

ELISABET LLOPART-SAUMELL

The Graduate Institute – Universitat de Ginebra
Universitat Pompeu Fabra
elisabet.llopart@graduateinstitute.ch

Elisabet Llopart-Saumell és

doctora en Comunicació Lingüística i Mediació Multilingüe (2016), màster en Lingüística Teòrica i Aplicada (2011) i llicenciada en Traducció i Interpretació (2009) per la Universitat Pompeu Fabra (UPF). En la tesi ha estudiat la funció comunicativa dels neologismes a partir de l'anàlisi de criteris lingüístics i extralingüístics. Actualment és investigadora postdoctoral al Centre for Education and Research in Humanitarian Action, adscrit al Graduate Institute (IHEID) i a la Universitat de Ginebra, i també és membre de l'Observatori de Neologia i del grup de recerca IULATERM (Lèxic i Tecnologia) de la UPF, en el marc dels quals participa en projectes de neologia, terminologia i lexicografia. Com a investigadora predoctoral ha impartit docència al Departament de Traducció i Interpretació de la UPF en assignatures de terminologia i documentació, i també és docent de l'Online Master Program in Terminology (Institut de Lingüística Aplicada, UPF).

Resum

En l'estudi dels neologismes i, més concretament, de les funcions comunicatives que duen a terme s'observa una interrelació entre aquest factor i el procés de formació que han seguit per crear-se. En aquest sentit, constatem que, segons la motivació del neologisme i el concepte al qual fa referència, es prioritzen un conjunt de processos de formació diferents. Per determinar la funció dels neologismes, apliquem una metodologia basada en valors prototípics.

PARAULES CLAU: neologia; funció dels neologismes; motivació; processos de formació; valors prototípics

Abstract

The (inter)relation between the communicative function of neologisms and their formation process

In the study of neologisms and, particularly, of the communicative functions they accomplish we can see an interrelation between this factor and the word formation process by which they have been created. In this sense, we verify that depending on the motivation of the neologism and the concept to which it refers some mechanisms are prioritised. In order to define the function of neologisms, we use a methodology based on prototypic values.

KEYWORDS: neology, function of neologisms, motivation, word formation, prototypic values

TERMINÀLIA 16 (2017): 7-17 · DOI: 10.2436/20.2503.01.107
Data de recepció: 14/2/2017. Data d'acceptació: 28/3/2017
ISSN: 2013-6692 (impresa); 2013-6706 (electrònica) · <http://terminalia.iec.cat>

1 Introducció a la creativitat lèxica

La creativitat lèxica és un aspecte inherent a l'ésser humà, perquè «speakers both understand and form not only 'real' words that occur in their language, but also potential words which are not instantiated in use in utterances» (Katamba, 1993, p. 65). D'aquesta afirmació es desprèn que els parlants comparteixen uns coneixements lingüístics, perquè tenen la capacitat de produir mots nous que uns altres interlocutors poden comprendre encara que sigui la primera vegada que els senten.

El fet que existeixi aquest grau de comprensió mútua entre els parlants d'una mateixa llengua s'explica perquè les paraules no es creen de manera aleatòria, sinó que es formen d'acord amb unes regles i uns elements lèxics. Aquestes regles de formació de paraules (Bauer, 1983; Cabré i Rigau, 1987; Fradin, 1997; Stekauer i Lieber, 2005) no s'aprenen de forma conscient, sinó que tots els parlants nadius d'una llengua posseeixen aquesta capacitat lingüística. Tanmateix, com indica Katamba (1993, p. 65), «[u]ntil recently, word-formation rules have tended to be seen as being largely passive in the sense that are basically used to analyse existing words rather than to create new ones». En relació amb aquest tipus d'unitats, Piera (2009, p. 32) afirma que un parlant, d'acord amb les vies de què disposa una llengua, pot crear paraules noves amb la finalitat que cregui convenient, ja sigui còmica, pràctica, literària o de qualsevol altra classe. Com veurem més endavant, el fet que aquestes unitats s'acabin incorporant a la llengua no depèn només de factors lingüístics, sinó també de factors sociolingüístics i psicolingüístics (Guerrero Ramos, 1995/2010, p. 12).

Aquest tipus de novetats o innovacions lèxiques reben el nom de *neologismes*. D'acord amb Rey (1976, p. 17), un neologisme es defineix de la manera següent:

Une unité du lexique, mot, lexie ou syntagme, dont la forme signifiante ou la relation signifiant-signifié, caractérisée par un fonctionnement effectif dans un modèle de communication déterminé, n'était pas réalisée au stade immédiatement antérieur du code de la langue.

La neologia és, doncs, un aspecte inherent a una llengua que es pugui considerar viva, és a dir, utilitzada per una comunitat de parlants per expressar-se en situacions comunicatives diverses. Per identificar els neologismes, Rey (1976) proposa tres criteris. Per començar, segons el criteri temporal o diacrònic, un neologisme és una unitat lèxica que ha aparegut recentment. Segons el criteri documental, que engloba el lexicogràfic i el textual, es considera que un neologisme és una unitat lèxica que no està documentada en unes fonts de referència determinades (lexicogràfiques o corpus textuals). Finalment, d'acord amb el criteri psicològic, un neologisme és una unitat lèxica que el parlant percep com a nova. Els punts de referèn-

cia d'aquests criteris són l'origen real del mot, el corpus d'exclusió i la competència individual o col·lectiva, respectivament.

En el treball aplicat, el criteri més utilitzat és el lexicogràfic, pel qual s'estableix un corpus d'exclusió format per diccionaris d'una llengua i es considera que totes les unitats lèxiques no recollides en aquest corpus són neològiques. En aquest estudi hem aplicat aquest criteri, de manera que es consideren neologismes les paraules que no es documenten ni al *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2) ni al *Gran diccionari de la llengua catalana* d'Enciclopèdia (GDLC).¹

2 La productivitat dels processos de formació en llengua catalana

Una vegada hem identificat els neologismes, els classifiquem d'acord amb el procés de formació que han seguit per crear-se. En aquest treball ens basem en la tipologia de l'Observatori de Neologia (2004) i les unitats analitzades també provenen de la base de dades de l'Observatori (BOBNEO).² Concretament, hem seleccionat els neologismes diferents³ provinents de diaris en català presents en tot el territori de parla catalana (Ara, Avui, El Periódico i La Vanguardia) documentats en el període 2010-2012 (tots dos anys també inclosos). A més, ens hem centrat en la neologia formal, és a dir, en les formes noves, en què el significat no existia en un període anterior a l'estudiat, i ens hem restringit als mecanismes més productius: la derivació, la composició i la truncació.

Aquesta decisió metodològica està justificada pel fet que cada un dels processos de formació de mots presenta uns trets morfològics particulars i, per tant, també té unes implicacions diferents que creiem que tenen un pes rellevant en l'estudi de les funcions dels neologismes. D'aquesta manera, controlem aquesta variable, perquè en tots els casos es tracta d'una forma nova creada amb els recursos propis de la llengua catalana. Per tant, no tenim en compte els mots ja existents que presenten un significat nou (neologismes semàntics) o una altra categoria o subcategoria gramatical (conversió, lexicalització i neologismes sintàctics), ni tampoc les unitats ja formades en una altra llengua diferent de la meta (manlleus). Pel que fa a la classificació dels neologismes, cal tenir en compte que, d'acord amb la tipologia aplicada, considerem com a compostos patrimonials, i no com a neologismes sintagmàtics, les estructures del tipus $[N + N]_{N_2}$, per exemple, *avi cangur* o *zona euro*. Pel que fa als manlleus, si es tracta d'una construcció possible en català, hem decidit classificar-los d'acord amb el procés de formació corresponent, perquè en alguns casos no tenim la certesa que el mot va aparèixer amb anterioritat en una altra llengua. Per exemple, l'acrònim *burquini* (de *burk(a)* i *b(i)quini*) o el compost patrimonial *websèrie* (de *web* i *sèrie*).

A continuació, presentem els neologismes formals documentats entre 2010 i 2012 en diaris en català. A partir d'aquestes dades, observem com es distribueixen d'acord amb el procés de formació:

Típus de formació	Total	%
Prefixació	950	32,1
Sufixació	836	28,2
Composició culta	619	20,9
Composició patrimonial	198	6,7
Sintagmació	254	8,6
Abreviació	67	2,3
Acronímia	39	1,3
Total	2.963	100

TAULA 1. Neologismes formals de diaris (2010-2012)

A partir de la selecció dels neologismes formals veiem que la prefixació, juntament amb la sufixació, són els processos més productius a l'hora de crear paraules noves, amb un 32,1 % i un 28,2 %, respectivament. A poca distància se situa la composició culta, amb un 20,9 % de total. La resta de processos tenen una presència menor, sobretot l'abreviació i l'acronímia, la presència dels quals no arriba al 5 %. Com han posat de manifest diferents estudis (Estopà, 2011; Guerrero Ramos i Pérez Lago, 2012), actualment la composició patrimonial no és un mecanisme altament productiu a l'hora de crear paraules noves en llengua catalana i tampoc en la castellana. Pel que fa a la presència dels neologismes sintagmàtics, cal tenir en compte que una part del buidatge es duu a terme de forma manual i una altra part de forma semiautomàtica amb l'eina Buscaneo.

Aquesta eina, tot i que facilita la tasca de detecció dels neologismes, perquè ofereix una llista de candidats, només detecta les formes unilexemàtiques noves, és a dir, les paraules no recollides als diccionaris que conformen el corpus d'exclusió. Per aquest motiu, no detecta com a novetats els neologismes sintagmàtics ni els compostos patrimonials separats per un espai, perquè es tracta d'unitats polilèxiques que el Buscaneo no percep que van juntes i que, per tant, formen una sola unitat lèxica.⁴ Aquesta xifra és menor, doncs, a causa de les limitacions del buidatge semiautomàtic amb el Buscaneo.

3 La funció comunicativa dels neologismes

D'acord amb la bibliografia sobre neologia, es poden diferenciar dos tipus de neologismes segons la funció comunicativa que duen a terme. D'una banda, hi ha els neologismes denominatius o referencials, que es creen per identificar un concepte nou de la realitat que tenim la necessitat d'anomenar pel seu nom per

«justificar amb la denominació la seva mateixa existència» (Cabrè, 1989, p. 41), i, de l'altra, els estilístics o expressius, que presenten una visió o una perspectiva diferent d'un concepte per motius estilístics, subjectius i ideològics. D'acord amb les aportacions de Cabrè (1989), Guerrero Ramos (1995/2010) i Guilbert (1975), que són els autors que han descrit aquestes dues categories de forma més detallada, la neologia denominativa es caracteritza pel fet que compleix una funció comunicativa referencial, evita l'ambigüïtat, presenta una forma descriptiva a partir de recursos de formació comuns i productius, i adquireix una freqüència d'ús considerable. Contràriament, afirmen que la neologia estilística es caracteritza pel fet de dur a terme una funció expressiva i connotativa, ja que intenta mostrar la visió personal de l'autor del neologisme i captar l'atenció del lector; per aquest motiu, utilitza formes no productives i poc comunes, perquè la finalitat és jugar amb les paraules i ser original, per tant, aquests neologismes tendeixen a ser efímers.

Tot i que aquests dos conceptes han estat àmpliament utilitzats en l'estudi de la neologia, la descripció dels trets dels neologismes denominatius i dels neologismes estilístics que s'ha dut a terme fins ara pot aplicar-se correctament a un nombre determinat de casos, però no permet classificar el gruix dels neologismes entre aquestes dues categories, perquè la descripció és insuficient i els límits són difusos i subjectius. En conseqüència, la classificació dels neologismes depèn de la intuïció lingüística individual i no es fa d'acord amb un model sistemàtic o definit. Per aquest motiu, a Llopart-Saumell i Freixa (2014) i a Llopart-Saumell (2016) hem aprofundit en la revisió dels conceptes utilitzats per descriure els neologismes denominatius, d'una banda, i els estilístics, de l'altra. A partir d'aquestes dades, elaborem una proposta metodològica per identificar els aspectes que caracteritzen els neologismes denominatius i els neologismes estilístics. En aquest sentit, detallem una sèrie de criteris en relació amb els valors denominatius i estilístics per articular una proposta que agrupi els neologismes prototípics dels valors denominatius i dels valors estilístics. Aquests resultats permeten, en primer lloc, veure com es classifiquen els neologismes i, en segon lloc, observar altres propietats d'aquestes unitats.

Com hem vist, les característiques utilitzades per diferenciar aquests dos tipus de neologismes se centren en les funcions del llenguatge d'acord amb Jakobson. A partir de cada una d'aquestes funcions, relacionades amb les nocions de denominació i denotació (la funció referencial) i connotació (la funció expressiva i la poètica), hem aïllat una sèrie d'aspectes gramaticals i discursius. Tanmateix, d'acord amb Cuenca i Hilferty (1999), tenim en compte que no es tracta de conceptes oposats. Quant a la bibliografia sobre neologia, també hem relacionat un i altre tipus de neologismes amb aspectes sociolingüístics, com són la freqüència i l'estabilitat en l'ús.

Pel que fa als aspectes discursius, hem partit de les bases de l'anàlisi del discurs (Brown i Yule, 1991; Cortés i Camacho, 2003; Van Dijk, 1989) i de la pragmàtica (Calsamiglia i Tusón, 2012; Escandell-Vidal, 1996 i 2014) per estudiar la funció dels neologismes en el seu context d'ús, és a dir, en què el neologisme no s'analitza de forma aïllada, sinó a partir d'un enunciat concret fruit d'una situació comunicativa determinada. En aquesta línia, hem revisat el tipus de text i els gèneres de la premsa escrita de l'àmbit periodístic per conèixer quina és la finalitat de cada un dels gèneres i també de les diferents parts de la notícia. D'aquesta manera, hem pogut comprovar que cada un d'aquests textos té un objectiu diferenciat que, en línies generals, es pot relacionar amb un major o menor grau de neologismes, i amb un valor prototípicament denominatiu o estilístic. El mateix succeeix en els títols i el cos de la notícia; cada un d'aquests fragments té un propòsit diferent. Respecte dels aspectes gramaticals, d'acord amb l'objectiu general dels diaris, que consisteix a informar, alguns trets lingüístics són esperables, com la neutralitat, l'objectivitat i l'ordre canònic, mentre que d'altres no són representatius d'aquest tipus de text, com l'expressivitat, la informalitat, la subjectivitat i la dixi d'emissor. Per tant, si en un fragment del text es registren elements d'aquest segon tipus, ens indica que copsa una intenció que no consisteix només a informar, sinó també a persuadir, convèncer, commoure, etc. Es tracta d'aspectes relacionats amb el registre, l'estil i la subjectivitat.

Finalment, en relació amb els aspectes lingüístics o morfològics, com hem vist, els neologismes denominatius acostumen a presentar formes productives mentre que els estilístics, com que volen cridar l'atenció, prioritzen les formes originals i poc productives, i poden desviar-se de les normes establertes. Per aquest motiu, estudiem el concepte de productivitat i de norma. D'altra banda, si bé aquests dos tipus de neologismes utilitzen els mateixos recursos lingüístics per crear-se, s'observen algunes diferències. En el cas dels neologismes denominatius destaquen les unitats descriptives formades a partir de la juxtaposició d'elements, com és el cas de la composició, la sintagmació i la derivació (Cabrè, 1989; Guerrero Ramos, 1995/2010; Guilbert, 1975). En canvi, en la funció expressiva destaquen les unitats transgressores que ofereixen resultats sorprenents, com l'acronímia (Guilbert, 1975). D'acord amb Corbeil (1971), un tipus de compostos patrimonials, els anomenats mots bloc,⁵ també s'utilitzen per crear neologismes estilístics que es fan servir per a l'expressió d'un moment, però després no es tornen a utilitzar.

En resum, tenim en compte que aquests dos tipus de neologismes presenten diferències en relació amb els aspectes següents:

- funcionals (funcions del llenguatge),
- sociolingüístics (difusió i estabilitat en l'ús),
- discursius (marques tipogràfiques i metadiscursives, i aspectes del text, cotext i context),
- i lingüístics (formació de paraules).

4 Disseny metodològic i síntesi dels resultats

A continuació, presentem la proposta metodològica que hem dissenyat per analitzar amb més detall els neologismes en relació amb els trets utilitzats per descriure i classificar-los en denominatius i estilístics.

Criteris	Indicadors
1 Criteri de coneixement del món	1.1 Cercaterm 1.2 Viquipèdia
2 Criteri d'ús	2.1 BOBNEO 2.2 Google Acadèmic 2.3 CTILC 2.4 DCVB
3 Criteri d'estabilitat: anys / ocurrences	3.1 1 3.2 2 a 4 3.2 5 a 9 3.3 10 a 29 3.4 més de 30 (només en ocurrences)
4 Criteri de novetat	4.1 Marques tipogràfiques — cometes — cursiva — negreta — parèntesis — guions d'incís 4.2 Marques metadiscursives — suport gramatical — glosa — perífrasi — sinonímia
5 Criteri de posició discursiva	5.1 Part notícia — cos — títol en portada — titular — títols secundaris — entrada — intertítol 5.2 Secció — opinió — editorial — carta al director — entrevista — declaracions
6 Criteri de context discursiu	6.1 Llenguatge col·loquial — col·loquialismes — signe d'exclamació 6.2 Llenguatge pseudoliterari — figures retòriques — adjectiu ornamental 6.3 Dixi d'emissor — 1a persona — verb de sentiment (només si 1a p.)

TAULA 2. Síntesi dels aspectes relacionats amb la funció dels neologismes

Tot seguit, sintetitzem la utilitat dels diferents criteris de la proposta metodològica que en justifiquen l'aplicació en relació amb l'estudi de la funció dels neologismes:

- **Criteri de coneixement del món.** Els neologismes que tenen una funció estrictament referencial tendeixen a vehicular coneixement especialitzat o enciclopèdic.
- **Criteri d'ús i d'estabilitat.** La neologia denominativa acostuma a tenir una freqüència d'ús considerable i, per tant, s'acostuma a estabilitzar mentre que la neologia estilística acostuma a ser efímera i, per tant, no s'estabilitza en l'ús.
- **Criteri de novetat.** Quan l'emissor acompanya un neologisme lexicogràfic amb una marca tipogràfica o metadiscursiva ens indica que és conscient que la paraula és nova o no s'utilitza d'una manera usual. Tot i així, la novetat pot estar relacionada tant amb els neologismes denominatius com amb els neologismes estilístics.
- **Criteri de posició discursiva i de context discursiu.** Com que els diferents gèneres textuais i també les diferents parts d'una notícia presenten finalitats diferents, aquest fet es veu reflectit en el lèxic usat i, per tant, té un impacte en el tipus de neologisme i la seva funció. En aquest sentit, si el context discursiu en què s'integra el neologisme conté unitats expressives, reflecteix que existeix una intenció que no es limita a informar sobre uns fets.

En resum, l'aplicació de cada un dels criteris aporta informació útil sobre els neologismes prototípics de les diferents funcions comunicatives. Amb més detall, hem observat que els neologismes registrats amb el criteri de coneixement del món, d'ús i d'estabilitat identifiquen les unitats que realitzen una funció principalment referencial mentre que el criteri de posició discursiva i el de context discursiu són útils per identificar els neologismes amb trets expressius. Finalment, el criteri de novetat identifica neologismes amb una altra funció.

Pel que fa a les dades estudiades, en total hem analitzat 549 neologismes. Aquesta xifra s'ha obtingut a partir de la selecció aleatòria de 100 neologismes per a cada un dels processos de formació estudiats (prefixació, sufixació, composició culta, composició patrimonial i sintagmació), excepte en el cas de l'abreviació i l'acronímia, perquè, com que no es tracta de processos tan productius, el nombre d'unitats obtingut és menor (25 i 24 neologismes, respectivament).

5 Resultats quantitius i trets qualitius destacats

D'acord amb els trets utilitzats en la bibliografia per descriure i caracteritzar els neologismes denominatius, d'una banda, i els neologismes estilístics, de l'al-

tra, definim uns filtres per recuperar les unitats que presenten valors prototípics dels neologismes denominatius i dels neologismes estilístics. A més, però, com que creiem que no es tracta de valors dicotòmics, com ja han posat de manifest diferents autors (Bustos, 1986; Díaz Hormigo, 2012; Estornell, 2009; Faura, 1998; Isla, 2006; Wijnands, 1985), que també han assenyalat la dificultat de traçar una frontera entre aquestes categories, recuperem les unitats que presenten valors prototípics de tots dos tipus, és a dir, tant denominatius com estilístics. Finalment, també analitzem els neologismes que no es documenten en cap dels criteris o en gairebé cap i que, per tant, metodològicament no són prototípics de cap dels dos valors.

En concret, a partir de l'anàlisi dels resultats dels neologismes d'acord amb el disseny metodològic presentat a la taula 2, establim una proposta articulada formada per una sèrie de filtres. D'aquesta manera, podem recuperar per separat els neologismes que mostren els trets d'aquests quatre grups segons si es documenten o no en alguns dels criteris aïllats. Tanmateix, el propòsit final no es limita a agrupar aquestes unitats en categories tancades sota una d'aquestes quatre etiquetes, sinó que aquesta classificació ens permet fer una aproximació qualitativa als neologismes d'un i altre tipus.

5.1 Neologismes amb valors denominatius

Amb més detall, hem recuperat com a neologismes prototípics dels valors denominatius les unitats que es documenten en obres especialitzades o enciclopèdiques com el Cercaterm del TERMCAT o la Viquipèdia (criteri de coneixement del món), o en altres corpus textuais com Google Acadèmic o el *Corpus textual informatitzat de la llengua catalana* (CTILC) (criteri d'ús). A més, hem tingut en compte que presentin una freqüència d'ús considerable i també estable d'acord amb les dades del BOBNEO (criteri d'estabilitat). En canvi, tant en relació amb la posició discursiva com amb el context discursiu, hem valorat que els neologismes es trobin en el cos de l'article (no a la portada, títols o subtítols), que pertanyin al gènere de relats periodístics,⁶ d'acord amb Martínez Albertos (1989, p. 64) o Casals Carro (2011, p. 50), per contraposició als articles d'opinió (criteri de posició discursiva), i, finalment, que no presentin elements propis del llenguatge col·loquial (Payrató, 1988/1996) o pseudoliterari (Guerrero Salazar, 2006, p. 1378-1379) (criteri de context discursiu).

A continuació, mostrem la mitjana de resultats dels neologismes dels valors denominatius d'acord amb els filtres aplicats.

Tipus de formació	General		Exemples
	Total	%	
Prefixació	29	24,8	anticorrupció, copagament
Sufixació	24	20,5	dessalinitzador, estilisme
Composició culta	26	22,2	ecoparc, videocàmera
Composició patrimonial	11	9,4	top manta, zona euro
Sintagmació	7	6,0	baix cost, terra batuda
Acronímia	4,2*	3,6	docusèrie
Abreviació	16*	13,7	crono, neocon

TAULA 3. Neologismes prototípics dels valors denominatius

En general, els neologismes prototípics de la funció denominativa són unitats predictibles marcades temàticament. Com podem veure, els processos de formació que hi predominen són, en ordre descendent, la prefixació, la composició culta i la sufixació. Amb més detall, els neologismes creats per cada un d'aquests mecanismes representen una mica més del 20 % del total d'unitats prototípiques dels valors denominatius, de manera que en global es tracta de dues terceres parts dels neologismes obtinguts amb aquests filtres.

Per començar, d'acord amb Guilbert (1975), Cabré (1989) i Guerrero Ramos (1995/2010), els compostos cultes destaquen per a la creació de neologismes denominatius, perquè a partir de la juxtaposició de formes prefixades i sufixades cultes, i també de la unió d'aquest tipus de formes a una base, permeten condensar una definició dels components (Guilbert, 1975, p. 40). Pel que fa a la prefixació, aquests autors indiquen que en la formació dels neologismes denominatius també destaca la derivació, tant per economia lingüística com perquè es tracta d'unitats que segueixen formes usuales. Tot i que esperàvem que la sintagmació també destacés entre aquest tipus de neologismes, comprovem que no és així. En aquest sentit, cal tenir en compte el criteri d'estabilitat aplicat, perquè hem vist que en la base de dades de l'Observatori els neologismes sintagmàtics tendeixen a no registrar-se de forma sistemàtica.

Quant a l'àmbit temàtic dels neologismes, observem que es tracta d'unitats marcades, és a dir, que pertanyen a un domini determinat. Així doncs, es poden considerar neologismes especialitzats o neònims (Rondeau, 1984) d'àmplia difusió, perquè no s'utilitzen de forma exclusiva en un discurs entre especialistes, sinó que responen a les necessitats dels usuaris generals de la llengua (Cabré, 1992) i, per tant, s'han banalitzat (Guerrero Ramos, 2015, p. 223). Quant a *dessalinitzador*, es tracta d'un terme de les ciències de la terra d'acord amb el Cercaterm; *zona euro* pertany a l'àmbit de l'economia; *terra batuda*, d'esports. En el cas de *copagament*, s'emmarca en l'àrea de serveis soci-

als, i *videocàmera* és un terme de la indústria electrònica d'acord amb el Cercaterm.

Un altre aspecte que sembla confirmar que es tracta de mots amb una funció denominativa està relacionat amb el criteri lexicogràfic d'exclusió. Tot i que algunes de les unitats obtingudes no es perceben com a noves, es continuen recollint com a neologismes lexicogràfics perquè són unitats especialitzades i, per tant, no es registren en diccionaris de llengua general (en aquest cas, el DIEC2 i el GDLC).

5.2 Neologismes amb valors estilístics

Amb més detall, d'acord amb els criteris i filtres aplicats, hem recuperat com a neologismes prototípics dels valors estilístics les unitats que no es documenten en obres especialitzades i enciclopèdiques (criteri de coneixement del món) o en altres corpus (criteri d'ús). També hem tingut en compte que presentin una freqüència d'ús baixa o molt baixa i inestable d'acord amb les dades del BOBNEO (criteri d'estabilitat). Quant a la posició discursiva i al context discursiu en què es troben, hem seleccionat aquells neologismes que presenten algunes de les característiques següents: es documenten en títols i subtítols, es tracta d'articles d'opinió (criteri de posició discursiva) i, a més, presenten elements propis del llenguatge col·loquial (Payrató, 1988/1996) o pseudoliterari (Guerrero Salazar, 2006, p. 1378-1379) (criteri de context discursiu).

Tipus de formació	General		Exemples
	Total	%	
Prefixació	13	9,5	pseudoaliment, ultraexpansiu
Sufixació	20	14,6	bonrotllisme, cretinitzador
Composició culta	24	17,6	balletòman, madoffràcia
Composició patrimonial	24	17,6	avi cangur, tuiteraaddicte
Sintagmació	6	4,4	abisme fiscal, fil emocional
Acronímia	41,7*	30,5	burquini, twittcol·loqui
Abreviació	8*	5,9	esquizo, indepe

TAULA 4. Neologismes prototípics dels valors estilístics

D'entrada, els neologismes prototípics de la funció estilística criden l'atenció, perquè no segueixen les regles de formació, contenen elements expressius o valoratius en el si del neologisme i són unitats poc freqüents. Entre els neologismes prototípics dels valors estilístics, observem que destaquen els acrònims, ja que del total d'unitats documentades representen el 30,5 %. En canvi, el segon grup de neologismes més freqüents representen el 17,6 % del total; es tracta tant de la com-

posició patrimonial com la culta. Així doncs, com indica Guilbert (1975), l'acronímia destaca en la creació de neologismes estilístics, perquè ofereix resultats sorprenents relacionats, segons Guilbert (1975), amb la «fantasia verbal». Per tant, com afirma Cabré (1989), tot i que tots els recursos lingüístics poden crear tant unitats denominatives com estilístiques, n'hi ha que prioritzen unitats d'un o altre tipus, com veiem amb aquests resultats.

Com hem avançat, són nombrosos els neologismes que es desvien de les normes d'ús establertes, com també les unitats que presenten elements valoratius i, per tant, subjectius. Per aquest motiu, s'observen fenòmens transgressors i expressius. Concretament, algunes paraules noves es corresponen amb formes no usuals motivades per raons diverses. A més, alguns d'aquests neologismes presenten falses formes cultes, com a *balletòman*, i també trobem compostos patrimonials no predictibles, per exemple, *avi cangur*, entre altres tipus d'unitats que es desvien de la norma establerta per l'ús. Per exemple, els neologismes formats a partir de noms propis, com a *madoffràcia* (relatiu a Bernard Madoff). Finalment, alguns neologismes presenten elements amb un valor intensificador com a *ultraexpansiu*, amb el prefix *ultra-*, i també contenen un element despectiu en el si de la unitat, per exemple, *cretinitzador* (que conté *cretí*). En definitiva, es tracta de fenòmens relacionats amb l'originalitat de la forma resultant i que, en general, presenten una motivació subjectiva.

5.3 Neologismes amb valors denominatius i estilístics

Alguns neologismes tenen associades característiques pròpies de la neologia denominativa i també de la neologia estilística. Per exemple, són unitats que poden vehicular coneixement especialitzat i enciclopèdic (criteri de coneixement del món), i tenen una freqüència d'ús elevada i estable (criteri d'ús i d'estabilitat), però ocupen posicions destacades en el marc de la notícia (criteri de posició discursiva) i en el context hi ha marques d'expressivitat (criteri de context discursiu).

Tipus de formació	General		Exemples
	Total	%	
Prefixació	8	7,9	<i>colíder, reagrupar</i>
Sufixació	12	11,8	<i>opinador, pujolisme</i>
Composició culta	10	9,8	<i>cibercultura, minigira</i>
Composició patrimonial	7	6,9	<i>contacontes, websèrie</i>
Sintagmació	24	23,6	<i>setmana blanca, zona mixta</i>
Acronímia	20,8*	20,5	<i>catanyol, sociovergent</i>
Abreviació	20*	19,6	<i>mani, multiculti</i>

TAULA 5. Neologismes prototípics dels valors denominatius i estilístics

En primer lloc, sembla que els neologismes obtinguts duen a terme una funció denominativa, perquè, en general, es tracta de neologismes marcats temàticament. Tanmateix, en alguns casos mostren algunes particularitats des del punt de vista formal i semàntic. A més, veiem que algunes unitats són variants lèxiques de mots existents. Dels tipus de neologismes obtinguts destaquen, en aquest ordre, la sintagmació, l'acronímia i l'abreviació, que se situen al voltant del 20 % del total d'unitats.

Pel que fa als àmbits temàtics, el grup més nombros correspon a la política, com *sociovergent* i *pujolisme*. També hi ha neologismes de l'àmbit de la cultura i espectacles, com *cibercultura* i *contacontes*. Finalment, algunes unitats són d'àmbit general, per exemple, *colíder* i *reagrupar*. En definitiva, els neologismes que es registren amb els criteris aplicats vehiculen coneixement enciclopèdic i especialitzat d'àmbits diferents.

Quant a les altres qüestions observables entre els neologismes obtinguts amb aquest filtre, alguns neologismes es poden considerar variants de paraules existents, per exemple, *contacontes* respecte de *rondallaire* o *opinador* respecte de *tertulià*. D'acord amb Pelletier (2012, p. 81), es tracta de «variantes denominatives qui rendent compte des nuances propres aux situations de communication, qui, elles, sont multiples». Tot seguit, detallem els neologismes que contenen un sentit metafòric ja lexicalitzat, com ara *setmana blanca*. En aquest sentit, anteriorment hem observat aquestes particularitats tant en els neologismes prototípics de la funció denominativa com de la funció estilística. Per tant, es tracta de característiques compartides pels neologismes prototípics de les dues funcions i no es relacionen només amb un tipus d'unitats.

5.4 Neologismes sense valors denominatius i estilístics

Hi ha un grup de neologismes que no s'han documentat en cap dels criteris aplicats o bé presenten un ús més o menys estable (criteri d'ús i criteri d'estabilitat), però no es documenten en obres especialitzades o enciclopèdiques (criteri de coneixement del món). A més, observem que no contenen elements propis del llenguatge col·loquial o pseudoliterari (criteri de context discursiu), i tampoc no es documenten en articles d'opinió ni en els títols (criteris de posició discursiva).

En general, es tracta de neologismes poc freqüents i no marcats temàticament. En aquest cas, destaquen tant la composició patrimonial com la sintagmació, seguits de prop per l'acronímia, i se situen al voltant del 20 %. En canvi, en l'altre extrem se situa l'abreviació (4,6 %).

D'aquestes unitats també destaquen els neologismes formats a partir d'un nom propi: *libiotunisià* (Líbia i Tunísia). A més, observem que la categoria nominal no és la més abundant, perquè hi predominen els adjectius (*libiotunisià, caçavots, saxofònic*) i els verbs

Tipus de formació	General		Exemples
	Total	%	
Prefixació	8	9,1	preinternet, seminacionalitzar
Sufixació	9	10,3	anticipador, saxofònic,
Composició culta	13	14,8	actor-cantant, libiotunisià
Composició patrimonial	19	21,7	caçavots, vespre-nit
Sintagmació	18	20,5	estàtua humana, onze de garanties
Acronímia	16,7*	19,0	docuxou, hacktivisme
Abreviació	4*	4,6	expa

TAULA 6. Neologismes prototípics sense valors denominatius i estilístics

(seminacionalitzar). Aquest fet és destacable perquè el coneixement es vehicula a partir de noms, com succeeix en terminologia (Montané, 2012, p. 168). Quant a d'altres observacions, amb aquest filtre també es registren compostos patrimonials amb formes no usuals, com *vespre-nit*, o un neologisme sintagmàtic metafòric de l'àmbit de l'esport, *onze de garanties*. D'altra banda, alguns d'aquests neologismes expressen especificitat lèxica, com *saxofònic*. En aquest sentit, però, algunes unitats són més usuals i freqüents que d'altres. Per tant, podem dir que s'observen característiques de diferent tipus.

5.5 Resum dels resultats

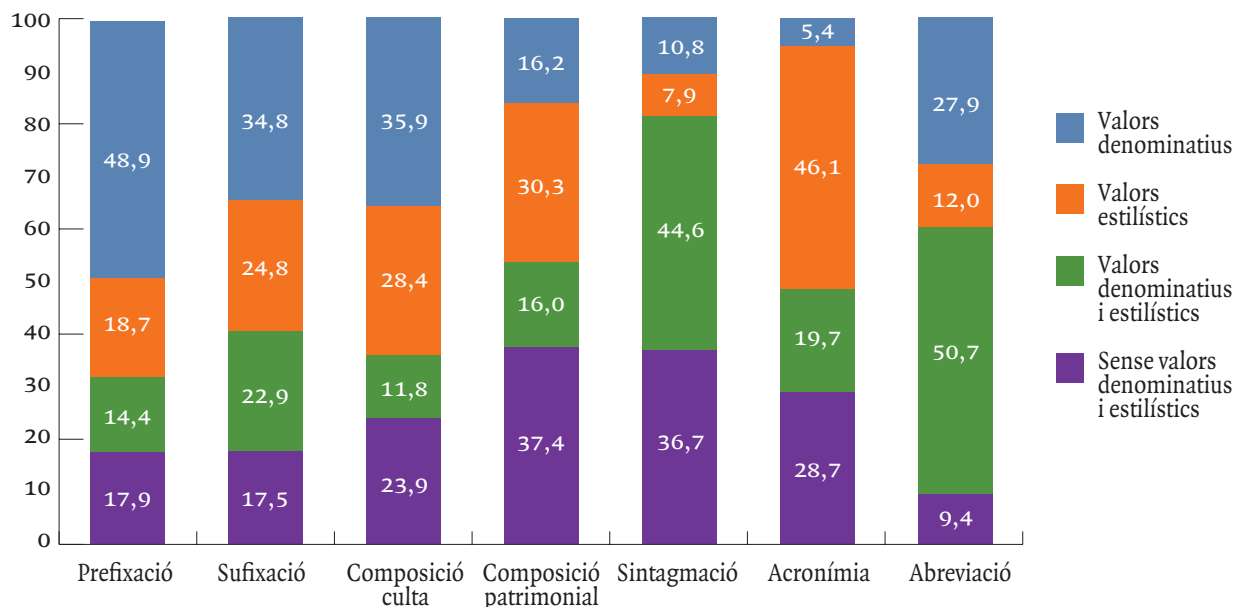
A continuació presentem els resultats dels neologismes segons el procés de formació que han seguit per

crear-se en relació amb la funció prototípica amb la qual s'han classificat d'acord amb les dades estudiades.

Per començar, la **prefixació**, la **composició culta** i la **sufixació** destaquen entre els neologismes prototípics de la funció denominativa. En particular, els neologismes formats per prefixació i sufixació es caracteritzen per establir-se amb el temps mentre que els formats per composició culta destaquen per vehicular coneixement especialitzat o enciclopèdic. En el cas dels processos d'afixació, podria ser que l'elevada estabilització en el temps estigui relacionada amb la no inclusió d'alguns d'aquests mots en les obres lexicogràfiques per l'alta predictibilitat de les formes resultants (Bernal, Llopart-Saumell i Gené, 2015), ja que algunes d'elles no entren al diccionari (Institut d'Estudis Catalans, 2007).

En canvi, l'**acronímia** és l'únic procés de formació que, d'acord amb els filtres aplicats, destaca entre els neologismes prototípics de la funció estilística, amb una mica menys de la meitat de les unitats. Per una banda, es tracta d'un procés relativament nou (Casado Velarde, 2015) que crida més l'atenció i, a més, el neologisme resultant a vegades és poc transparent d'acord amb els segments truncats. Els resultats obtinguts també reflecteixen que els acrònims presenten el percentatge més baix de neologismes prototípics de la funció denominativa (5,4 %). Com hem vist, a diferència del que afirma Fradin (1997), presenten una freqüència d'ús baixa i poc estable.

En canvi, d'acord amb els filtres aplicats, la meitat dels neologismes formats per **abreviació** i un 44,6 % dels neologismes formats per **sintagmació** destaquen entre les unitats prototípiques de les dues funcions. Creiem que aquests resultats estan estretament relacionats amb els filtres aplicats. D'una banda, en aquesta classificació hem seleccionat els neologismes que

GRÀFIC 1. Resultats segons el procés de formació i la funció prototípica del neologisme

es documentaven en tots els criteris, excepte el de coneixement del món, i, de l'altra, hem indicat que se seleccionessin en tots, excepte en el d'estabilitat. Per aquest motiu, hem obtingut els neologismes formats per abreviació i els sintagmàtics, respectivament. En el cas de l'abreviació, cal tenir en compte que en alguns casos es tracta d'unitats amb un ús freqüent i estable, però que no arriben a formar part del diccionari. Per aquest motiu, es continuen recollint a la base de dades de l'Observatori. En canvi, els neologismes sintagmàtics, tot i que tendeixen a estabilitzar-se, no es documenten de forma sistemàtica al BOBNEO, perquè s'observen dificultats per identificar aquestes unitats per part del neòleg.

En el cas de l'abreviació cal tenir en compte que es tracta de variants lèxiques creades per escurçament d'un mot existent, per tant, es tracta d'una denominació nova per a un concepte conegut. A més, a part de la brevetat de les formes resultants, les abreviacions també destaquen pel fet de considerar-se unitats de registre col·loquial (Payrató, 1988/1996). Així doncs, a la funció referencial que duen a terme els neologismes formats per abreviació cal sumar-hi una motivació pragmàtica per presentar un llenguatge més espontani, propi de la llengua col·loquial, i més breu.

Quant a la sintagmació, d'acord amb l'anàlisi qualitativa realitzada, els neologismes destaquen pel fet de dur a terme una funció denominativa, ja que es tracta d'unitats descriptives i en alguns casos contenen un sentit metafòric lexicalitzat que, d'acord amb Rossi (2014), és observable en la creació de neònims.

Finalment, els neologismes formats per **composició patrimonial** (37,4 %) destaquen, juntament amb la **sintagmació** (36,7 %), entre neologismes no prototípics de les funcions estudiades. De nou, creiem que aquests resultats estan relacionats amb els filtres aplicats, perquè hem seleccionat unitats freqüents, tot i que no mostressin un ús estable. En particular, entre els compostos classificats en aquest grup destaquen les unitats coordinades del tipus *vespre-nit*, que es tracta de mots predictibles i més o menys freqüents, però que no vehiculen coneixement especialitzat o enciclopèdic. Pel que fa a la sintagmació, creiem que alguns dels neologismes obtinguts destaquen pel fet de vehicular coneixement del món, encara que en alguns casos es tracta de variants lèxiques d'unitats ja documentades, per exemple, *nínxol de mercat* (en comptes de *veta de mercat*). Tot i així, aquestes unitats es con-

siderarien denominatives, perquè no s'observa una motivació expressiva o subjectiva.

En general, en relació amb els quatre grups estudiats i els resultats obtinguts en els diferents processos, com també en l'anàlisi dels neologismes en si, observem que, mentre que la classificació en neologismes denominatius i estilístics permet recuperar neologismes prototípics d'aquestes dues funcions, la classificació dels neologismes prototípics de totes dues funcions o no prototípics de les funcions estudiades constitueix un calaix de sastre. D'una banda, permet veure que hi ha neologismes que no compleixen totes les característiques relacionades amb els neologismes denominatius, però que considerariem unitats creades amb una funció referencial, com hem vist, per exemple, en el cas de la sintagmació i la composició patrimonial. De l'altra, s'observen altres fenòmens que en la bibliografia s'esmenten breument i no de forma concloent. Per exemple, les variants lèxiques i les creacions predictibles en relació amb els neologismes de llengua de Guilbert (1975).

6 Conclusions

D'acord amb els filtres aplicats, ratifiquem que la proposta metodològica ha estat útil per obtenir neologismes prototípics de la funció denominativa i de la funció estilística. En aquest sentit, els aspectes estudiats en relació amb la formació del neologisme, el context d'ús i l'àmbit temàtic així ho confirmen. Tanmateix, si observem els neologismes prototípics de les dues funcions estudiades, com també els neologismes no prototípics de cap de les funcions, creiem que no aconsegueixen agrupar neologismes amb un mateix denominador comú, sinó que es tracta d'unitats amb característiques diferents.

En resum, l'aplicació dels diferents criteris aporta informació útil sobre la funció comunicativa dels neologismes. Amb més detall, l'anàlisi per separat de cada un ens ha permès caracteritzar-los. A partir d'aquí, confirmem que alguns processos de formació predominen entre els neologismes prototípics de la funció denominativa, com la composició culta, l'afixació i la sintagmació, mentre que d'altres destaquen entre els neologismes amb una funció estilística, com l'acronímia i l'abreviació. En canvi, la composició patrimonial s'utilitza de forma equilibrada per crear neologismes de tots dos tipus. ✨

Bibliografia

- BAUER, Laurie (1983). *English word-formation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- BERNAL, Elisenda; LLOPART-SAUMELL, Elisabet; GENÉ, Maria (2015). «La neologia per prefixació». A: FREIXA, Judit; BERNAL, Elisenda; CABRÉ, M. Teresa (ed.). *La neologia lèxica catalana*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 13-28.
- [BOBNEO] OBSERVATORI DE NEOLOGIA (2016). Cercador BOBNEO [en línia]. Recuperat de <<http://obneo.iula.upf.edu/bobneo/index.php>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- BROWN, Gillian; YULE, George (1991). *Discourse analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- BUSTOS, Eugenio (1986). *La composición nominal en español*. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca.
- CABRÉ, M. Teresa (1989). «La neologia efímera». A: MASSOT, Josep (coord.). *Miscel·lània Joan Bastardas*, 1. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat. (Estudis de Llengua i Literatura Catalanes; XVIII), p. 37-58.
- CABRÉ, M. Teresa (1992). *La terminologia: la teoria, els mètodes, les aplicacions*. Barcelona: Empúries.
- CABRÉ, M. Teresa; RIGAU, Gemma (1987). *Lexicologia i semàntica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- CALSAMIGLIA, Helena; TUSÓN, Amparo (2012). *Las cosas del decir: manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.
- CASADO VELARDE, Manuel (2015). *La innovación léxica en el español actual*. Madrid: Síntesis.
- CASALS CARRO, María Jesús (2011). «El universo retórico del periodismo». A: SÁNCHEZ CALERO, María Luisa (ed.). *Géneros y discurso periodístico*. Madrid: Fragua, p. 45-73.
- [Cercaterm] = TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA (2016). Cercaterm [en línia]. <<http://www.termcat.cat/es/Cercaterm/Fitxes/>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- CORBEIL, Jean-Claude (1971). «Aspects du problème néologique». *La Banque des Mots*, 2, p. 123-136.
- CORTÉS, Luis; CAMACHO, M. Matilde (2003). *¿Qué es el análisis del discurso?* Barcelona: EUB.
- [CTILC] = INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2005). *Corpus textual informatitzat de la llengua catalana* [en línia]. <<http://ctilc.iec.cat/>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- CUENCA, M. Josep; HILFERTY, Josep (1999). *Introducción a la lingüística cognitiva*. Barcelona: Ariel.
- DÍAZ HORMIGO, María Tadea (2012). «Lexical Creation and Euphemism: Regarding the Distinction Denominative or Referential Neology vs. Stylistic or Expressive Neology». *Lexis*, 7, p. 107-120.
- [DCVB] = ALCOVER, Antoni M.; MOLL, Francesc de Borja (2002). *Diccionari català-valencià-balear* [en línia]. <<http://dcvb.iecat.net/>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- [DIEC2] = INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2007). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62: Enciclopèdia Catalana. <<http://dlc.iec.cat/>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- ESCANDELL-VIDAL, M. Victoria (1996). *Introducción a la pragmática*. Barcelona: Ariel.
- ESCANDELL-VIDAL, M. Victoria (2014). *La comunicación: lengua, cognición y sociedad*. Madrid: Akal.
- ESTOPÀ, Rosa (2011). «Neologisms at the boundaries of prefixation, composition and syntagmatic composition in Catalan: controversial and open questions». *Organon*, 25(50), p. 275-291.
- ESTORNELL, María (2009). *El reconocimiento de neologismos y su caracterización en un corpus de prensa escrita (2004-2007)*. València: Universitat de València.
- FAURA, Neus (1998). *Futbol i llenguatge: la innovació lèxica a les cròniques i a les retransmissions futbolístiques*. Tesis doctoral. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- FRADIN, Bernard (1997). «Les mots-valises: une forme productive d'existants impossibles?». A: CORBIN, Danielle et al. (ed.). *Mots possibles et mots existants: Forum de morphologie. Actes du Colloque de Villeneuve d'Ascq*. Villeneuve d'Ascq: Université de Lille III. (Silexicales; 1), p. 101-110.
- [GDLC] = ENCICLOPÈDIA CATALANA (1998). *Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana [en línia]. <<http://www.diccionari.cat/>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- GOOGLE (2016). *Google Acadèmic* [en línia]. <<https://scholar.google.es/schhp?hl=ca>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- GUERRERO RAMOS, Gloria (1995/2010). *Neologismos en el español actual*. 3a ed. Madrid: Arco Libros.
- GUERRERO RAMOS, Gloria (2015). «Uso de neologismos recogidos y propagados por la prensa». *Neologica*, 9, p. 223-249.
- GUERRERO RAMOS, Gloria; PÉREZ LAGO, Manuel Fernando (2012). «¿Es la composición culta, en la actualidad, el procedimiento más productivo para la creación de neologismos?». *Terminàlia*, 6, p. 26-36.
- GUERRERO SALAZAR, Susana (2006). «Relevancia de la manipulación léxica en el discurso deportivo». A: CASADO VELARDE, Manuel; GONZÁLEZ RUIZ, Ramón; ROMERO GUALDA, María Victoria. (ed.). *Análisis del discurso: lengua, cultura, valores: Actas del I Congreso Internacional*. Vol. 2. Madrid: Arco Libros, p. 1377-1392.
- GUILBERT, Louis (1975). *La créativité lexicale*. París: Larousse.
- ISLA, José Daniel (2006). *El español en la prensa. Neología y registros lingüísticos: los neologismos en suplementos juveniles de diarios nacionales*. A: *Actas de las IX Jornadas Nacionales sobre Normativa del Idioma Español*. Buenos Aires: Fundación Litterae. [en línia] <<http://www.fundlitterae.org.ar/images/archivos/ISLA.doc/>> [Consulta: 30 gener 2016].

- KATAMBA, Francis (1993). *Morphology*. Londres: MacMillan.
- LLOPART-SAUMELL, Elisabet (2016). *La funció dels neologismes: revisió de la dicotomia 'neologisme denominatiu' i 'neologisme estilístic'*. Tesi doctoral. [en línia]. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. <<http://www.tdx.cat/handle/10803/398142>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- LLOPART-SAUMELL, Elisabet; FREIXA, Judit (2014). «La función de los neologismos: revisión de la dicotomía neología denominativa y neología estilística». *Neológica*, 8, p. 135-156.
- MARTÍNEZ ALBERTOS, José Luis (1989). *El lenguaje periodístico*. Madrid: Paraninfo.
- MONTANÉ, M. Amor (2012). *Terminología i implantació: anàlisi d'alguns factors que influeixen l'ús dels termes normalitzats de la informàtica i les TIC en llengua catalana*. Tesi doctoral. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.
- PAYRATÓ, Lluís (1988/1996). *Català col·loquial: aspectes de l'ús corrent de la llengua catalana*. 3a ed. València: Universitat de València.
- PELLETIER, Julie (2012). *La variation terminologique: un modèle à trois composantes*. Tesi doctoral. Quebec: Université de Laval.
- PIERA, Carlos (2009). «Una idea de palabra». A: MIGUEL, Elena de (ed.). *Panorama de la lexicología*. Barcelona: Ariel, p. 25-49.
- REY, Alain (1976). «Néologisme: un pseudo-concept?». *Cahiers de Lexicologie*, 28, 1, p. 2-17.
- RONDEAU, Guy (1984). *Introduction à la terminologie*. Chicoutimi: Gaëtan Morin.
- ROSSI, Micaela (2014). «Métaphores terminologiques: fonctions et statut dans les langues de spécialité». *SHS Web of Conferences*, 8, p. 713-724.
- STEKAUER, Pavol; LIEBER, Rochelle (2005). *Handbook of word-formation*. Dordrecht: Springer.
- VAN DIJK, Teun A. (1989). *Estructuras y funciones del discurso: una introducción interdisciplinaria a la lingüística del texto y a los estudios del discurso*. Mèxic DF: Siglo XXI.
- VIQUIPÈDIA (2015). *Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure* [en línia]. <<https://ca.wikipedia.org/wiki/Portada>>. [Consulta: 30 gener 2016]
- WIJNANDS, Paul. (1985). «Pour une redéfinition du néologisme lexicographique». *La Banque des mots*, 29, p. 13-34.

Notes

1. No obstant això, encara que la metodologia és coherent, som conscients que els resultats que proporciona aquest criteri són limitats.
2. L'Observatori de Neologia, un grup de recerca de l'Institut de Lingüística Aplicada (IULA-CER) de la Universitat Pompeu Fabra, des del 1989 recull els neologismes que apareixen en diaris, revistes i programes de ràdio d'acord amb un criteri lexicogràfic. A partir d'aquest criteri i d'una metodologia per al treball en neologia (Observatori de Neologia, 2004), registra i classifica les paraules noves que apareixen en les fonts buidades.
3. Indiquem que es tracta de neologismes diferents, perquè no tenim en compte més d'una ocurrència d'una mateixa unitat.
4. Tampoc no detecta com a paraules noves els neologismes sintàctics (canvi de subcategoria gramatical), les lexicalitzacions (unitats nominalitzades) i alguns casos de conversió (canvi de categoria gramatical), perquè es tracta de formes ja documentades en les obres de referència que presenten una categoria diferent de la ja registrada.
5. Es tracta d'estructures del tipus *assurance-feu*, 'assegurança-foc', que funciona com a escurçament d'un sintagma més llarg (*assurance contre le feu*, 'assegurança contra el foc').
6. Es tracta de notícies, cròniques i reportatges, perquè en aquests textos es narren i s'interpreten uns fets. En aquest sentit, hi ha un judici interpretatiu descrit com a analític, sintètic, hipotètic i disjuntiu que té com a objectiu final explicar uns fets. En canvi, els articles d'opinió inclouen editorials, columnes, tribunes i crítiques en què s'argumenta a partir de judicis interpretatius i categòrics, és a dir, hi ha un judici dels fets, judici d'intencions i judici de valor, perquè, en definitiva, s'està opinant (Casals Carro, 2011, p. 52). També hem inclòs en aquest segon grup les declaracions i les entrevistes.
7. Tot i que presentem el total de neologismes (freqüència absoluta) i a continuació el percentatge que representa (freqüència relativa), com que en el cas de l'abreviació i l'acronímia no disposem de 100 neologismes de cada, sinó d'un nombre inferior (25 i 24 unitats, respectivament), en el total mostrem la freqüència sobre 100 perquè les dades siguin comparables. Com a recordatori, marquem aquests dos resultats amb un asterisc.